

DISPĂRUT
FĂRĂ URMĂ

Strada Ficțiunii

Mergi pe o stradă.

Cosmopolită. Straniu familiară. Cu miros de mare, de scorțișoară sau de cerneală. Trecătorii par manierați. Nonconformiști. Plini de umor. Ai căutat mereu strada asta. Paralelă cu modele.

Perpendiculară pe modern. Nouă. Efervescentă. De tradiție bună. Cu seraiuri, *palazzo*-uri și hamace. Cu zgârie-nori și arcade. Cu clădiri invizibile. O stradă care se construiește pe măsură ce ți-o imaginezi.

Iată-l și pe omul cu umbrelă colorată, care știe drumul, dar se lasă purtat de suflul imaginației. Ghidul tău. Și, cum pe Strada Ficțiunii contează și plimbarea, nu doar destinația, dă mai întâi un tur.

Turul Clasic. Urmărește dreptunghiul colorat. Te vor acompania doar clasicii care au trecut testul timpului.

Turul Contemporan. Urmărește pătratul colorat. Te vor întâmpina autori care nu scriu neapărat pentru premii și vei descoperi debutanții chiar de la debut.

Turul Bestseller. Urmărește cercul colorat. Ești în rețea cu scriitorii din cele mai fierbinți topuri ale lumii.

MAJ SJÖWALL și PER WAHLÖÖ

Maj Sjöwall (n. 1935) și Per Wahlöö (1926-1975), jurnaliști, scriitori și traducători suedezi, s-au cunoscut în 1962. Între 1965 și 1975 au scris împreună zece romane polițiste – reunite sub titlul generic *Povestea unei crime* –, care îl au ca protagonist pe inspectorul Martin Beck. Primul din serie, *Roseanna* (1965; Editura ALLFA, 2013), a cunoscut două ecranizări, iar *Den skrattande polisen* (1968) a fost distins cu prestigiosul Premiu Edgar pentru cel mai bun roman polițist. Cu peste zece milioane de exemplare vândute în întreaga lume, Per Wahlöö și Maj Sjöwall, supranumiți „regele și regina romanelor polițiste“, sunt considerați clasici ai genului. *Dispărut fără urmă* (*Mannen som gick upp i rök*, 1966; Editura ALLFA, 2014) este al doilea roman din serie.

Vocea autoarei

„Am vrut să găsim un stil care să nu fie nici al lui Per, nici al meu, ci adecvat cărților pe care voiam să le scriem. Voiam să le poată citi oricine, nu numai cei foarte cultivați. Și mulți mi-au spus că și-au descoperit pasiunea pentru lectură citind aventurile lui Martin Beck.“

Maj Sjöwall

Traducere din limba suedeză de
Andreea Dragu

MANNEN SOM GICK UPP I RÖK

Maj Sjöwall and Per Wahlöö

Copyright © Maj Sjöwall and Per Wahlöö 1966

Published by agreement with Salomonsson Agency.

DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ

Maj Sjöwall și Per Wahlöö

Copyright © 2014 Editura **ALLFA**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SJÖWALL, MAJ

Dispărut fără urmă / Maj Sjöwall și Per Wahlöö;

trad.: Andreea Dragu. – București: ALLFA, 2014

ISBN 978-973-724-601-1

I. Wahlöö, Per

II. Dragu, Andreea (trad.)

821.113.6-31=135.1

Toate drepturile rezervate Editurii **ALLFA**.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată

fără permisiunea scrisă a Editurii **ALLFA**.

Drepturile de distribuție în străinătate aparțin editurii.

All rights reserved. The distribution of this book outside

Romania, without the written permission of **ALLFA**,

is strictly prohibited.

Copyright © 2014 by **ALLFA**.

Editura **ALLFA**:

Bd. Constructorilor nr. 20A, et. 3,

sector 6, cod 060512 – București

Tel. : 021 402 26 00

Fax : 021 402 26 10

Distribuție: 021 402 26 30;

021 402 26 33

Comenzi: comenzi@all.ro

www.all.ro

Redactare: Sinziana Mihalache

Tehnoredactare: Liviu Stoica

Corectură: Anca Tach

Design copertă: Alexandru Novac

Camera era mică și ponosită. Pe fereastra fără perdele se vedea un perete gri cu armături ruginite, pe care era un afiș spălăcit cu o reclamă la margarina Pellerins. Ochiul din mijloc al geamului din stânga fusese înlocuit cu o bucată de carton cu margini zdrențuite. Tapetul era înflorat, dar funinginea și umezeala îl făcuseră să se decoloreze într-atât, încât modelul abia se mai putea distinge. Ici și colo se dezlipise de pe tencuiala măcinată și cineva încercase să-l peticească în câteva locuri cu bandă adezivă și hârtie de împachetat.

În cameră se găseau un șemineu, șase piese de mobilier și un tablou. În fața șemineului se afla o cutie de carton cu cenușă și un ibric strâmbat, de aluminiu, pentru cafea. Patul era așezat cu picioarele spre șemineu și era acoperit cu un teanc de ziare vechi, gros de vreo zece centimetri, peste care se aflau o acoperitură jerpelită și o pernă dungată. Tabloul înfățișa o femeie blondă, goală, stând lângă o balustradă de marmură și era agățat la dreapta șemineului, astfel încât să fie ultimul lucru pe care cel care stătea în pat îl vedea înainte de a adormi și primul care îi apărea în fața ochilor când se trezea. Cineva părea să fi mâzgălit cu creionul sfârcurile și zona genitală a femeii.

În cealaltă parte a încăperii, spre fereastră, se aflau o masă rotundă și două scaune de lemn, dintre care unul nu mai avea spătar. Pe masă se găseau, printre altele, trei sticle goale de vermut, o sticlă de suc și două cești de cafea. Scrumiera fusese răsturnată de mai multe ori și, printre mucuri de țigară, capace de sticlă și bețe de chibrit arse, erau câteva cuburi murdare de zahăr, un briceag cu lama scoasă și o bucată de cârnat. O a treia ceașcă de

cafea stătea spartă pe podea. Pe linoleumul sfâșiat dintre masă și pat zăcea un om mort.

Era, cel mai probabil, aceeași persoană care adusese îmbunătățiri tabloului și care încercase să peticească tapetul cu bandă adezivă și hârtie de împachetat. Era un bărbat; zăcea cu picioarele apropiate, cu coatele strânse pe lângă corp și cu mâinile ridicate spre cap, ca și cum ar fi vrut să se apere. Purta un maiou din tricot și pantaloni zdrențăroși. În picioare avea șosete de lână tocite. Cineva prăvălise peste el un bufet mare, care îi ascundea capul și jumătate de trunchi. Cel de-al treilea scaun era răsturnat lângă cadavru. Șezutul scaunului era murdar de sânge, iar pe rama spătarului se vedeau clar urme de mâini. Podeaua era acoperită cu cioburi. O parte dintre ele proveneau de la ușile bufetului, iar celelalte, de la o sticlă de vin spartă, care zăcea aruncată pe o grămadă de chiloți murdari, lângă perete. Ce mai rămăsese din sticlă era acoperit cu un strat de sânge uscat. Cineva trasase în jur un cerc alb.

Fotografia era o reproducere aproape perfectă a scenei, fiind făcută cu cel mai bun aparat superangular al poliției, într-o lumină artificială care dădea un contur foarte clar fiecărui detaliu.

Martin Beck lăsă la o parte fotografia și lupa, se ridică și se duse la fereastră. Afară era o vară tipic suedeză. Ba mai mult, era cald. În parcul Kristineberg făceau plajă pe iarbă două fete în bikini. Stăteau lungite pe spate, cu picioarele desfăcute și cu brațele întinse, depărtate de corp. Erau tinere și slabe, sau, mai bine zis, suple, ceea ce conferea poziției lor o anumită grație. Uităndu-se mai atent, le recunoscă: erau două secretare chiar din departamentul lui. Deci se făcuse deja ora douăsprezece. Dimineața veneau la serviciu în sandale și cu costumul de baie pe sub rochia de bumbac. La ora prânzului își scoteau rochia și se duceau afară să se întindă în parc. Era practic.

Se gândi abătut că, în curând, va trebui să părăsească toate acestea pentru a se muta la secția din sud, în zona aceea zgomotoasă de pe lângă alea Västberga.

Auzi pe cineva în spatele lui împingând ușa și intrând. Nu era nevoie să se întoarcă pentru a ști cine e. Stenström. Stenström era încă cel mai tânăr din departament și după el urma să vină

o întreagă generație de detectivi care nu au obiceiul să ciocăne la ușă, se gândi Martin Beck.

— Cum merge? întrebă el.

— Niciun progres, spuse Stenström. Când am fost acolo, acum un sfert de oră, încă nega totul.

Martin Beck se întoarse, se duse înapoi la masă și privi încă o dată fotografia cu scena crimei. Deasupra patului acoperit cu ziare, cu pătura de lână jerpelită și cu perna dungată, se vedea pe tavan conturul unei pete vechi de umezeală. Semăna cu un căluș de mare. Cu ceva bunăvoință, putea fi chiar o sireună. Se întrebă dacă bărbatul de pe podea avusese atâta imaginație.

— Nu are nicio importanță, zise Stenström, băgându-se în seamă. Tot o să fie dus la criminalistică.

Martin Beck nu răspunse nimic. În schimb, arătă spre teancul de rapoarte pe care Stenström îl pusese pe biroul lui:

— Ce-i aia? întrebă.

— Procesul verbal al interogatoriului din Sundbyberg.

— Pleacă de-aici cu el! De mâine sunt în concediu. Dă-i-l lui Kollberg. Sau cui naiba vrei.

Martin Beck luă fotografia și urcă un etaj, deschise ușa și intra la Kollberg și Melander.

Aici era mult mai cald decât în biroul lui, probabil pentru că ferestrele erau închise și jaluzelele trase. Kollberg și suspectul stăteau la masă față-n față, complet nemișcați. Înalt de statură, Melander stătea la fereastră, cu pipa în gură și cu brațele încrucișate. Era cu ochii ațintiți asupra suspectului. Pe scaun, lângă ușă, stătea un ofițer de la penitenciar, îmbrăcat în pantaloni de uniformă și în cămașă bleu. Își balansa cascheta pe genunchiul drept. Nimeni nu zicea nimic. Singurul lucru care se mișca era banda reportofonului. Martin Beck se postă în spatele lui Kollberg și se alătură tăcerii generale. În spatele jaluzelelor se auzea o viespe lovindu-se de rama ferestrei. Kollberg își dăduse jos sacoul și își deschise gulerul, dar cămașa tot îi era udă de transpirație între omoplații groși. Pata de umezeală își schimba încet forma și din ea sudoarea i se prelingea în șiroaie pe șira spinării.

Bărbatul aflat de cealaltă parte a mesei era pipernicit și avea un început de chelie. Era îmbrăcat neglijent, iar degetele pe

care le ținea încleștate pe brațele scaunului erau neîngrijite, cu unghiile roase și murdare. Era palid și tras la față, iar gura lui avea o expresie temătoare și vicleană. Bărbia îi tremura vag, iar ochii îi păreau tulburi și umezi. Bărbatul oftă și două lacrimi i se prelinsă pe obraji.

— Așa deci, spuse Kollberg grav. I-ai dat în cap cu sticla până ai spart-o.

Bărbatul încuviință din cap.

— Și, odată ce l-ai pus la pământ, ai continuat să-l lovești cu scaunul. De câte ori?

— Nu știu. Nu de multe. Destule, totuși.

— Poți s-o mai zici o dată. Apoi ai răsturnat bufetul peste el și ai dispărut. Ce-a făcut cea de-a treia persoană în timpul ăsta? Ce-a făcut Ragnar Larsson ăsta? N-a încercat să intervina, să te împiedice?

— N-a făcut nimic. Nu s-a băgat.

— Nu începe iar cu minciunile.

— Dormea. Se îmbătase cel mai rău.

— Încearcă să vorbești un pic mai tare, bine?

— Stătea în pat și dormea. N-a simțit nimic.

— A văzut abia când s-a trezit și atunci s-a dus la poliție. Până aici ar trebui să fie clar. Dar tot nu înțeleg ceva. Cum s-a ajuns la asta? Ca doar nu vă mai văzuserăți niciodată înainte de a vă întâlni în barul ăla.

— M-a făcut „nazistu’ dracu”.

— Nu trece săptămână fără ca unui polițist să i se spună de mai multe ori „nazist”. Sute de oameni m-au făcut chiar și pe mine „nazist” și „lacheu” al Gestapoului și altele mai rele, dar n-am dat nimănui în cap pentru asta.

— Stătea așa și tot zicea „nazistu’ dracu’, nazistu’ dracu’, nazoiu’ dracu’, guiț, guiț”. Altceva nu mai știa. Și mai și cânta.

— Cânta?

— Da, ca să mă enerveze. Să mă șicaneze. Ceva cu Hitler.

— Aha. Păi îi dăduseși cumva vreun motiv să zică așa ceva?

— Îi spusese că mama e nemțoaică. Asta înainte.

— Înainte să v-apucați să beți?

— Da... Atunci zicea că nu contează cine ți-e mamă.

— Deci când s-a ridicat să se ducă la bucătărie, ai luat sticla și l-ai lovit pe la spate?

— Da...

— S-a prăbușit?

— A căzut așa, în genunchi. Și i-a dat sângele. Și-a zis: „La naiba, nazistu’ dracu’, stai că vezi tu.”

— Și-atunci ai început iar să-l lovești?

— Mi-a fost... frică. Era mai mare ca mine și... nu știți cum e... se-nvrte camera cu tine și vezi roșu... nici nu mi-am dat seama ce fac.

Umerii îi tremurau puternic.

— Ajunge, spuse Kollberg și opri reportofonul. Dă-i să mănânce și întreabă-l pe doctor dacă poate să-i găsească un loc unde să doarmă.

Ofițerul de la penitenciar se ridică, își puse cascheta și îl conduse pe criminal afară, ținându-l ușor de braț.

— La revedere pentru moment; ne vedem mâine, spuse Kollberg absent.

În același timp, scrise mecanic pe hârtia din fața lui: „A mărturisit cu lacrimi în ochi.”

— Un băiat de toată frumusețea, spuse el.

— Condamnat de cinci ori până acum pentru acte de violență, spuse Melander. Deși a negat de fiecare dată. Mi-l amintesc foarte bine.

— Spuse arhiva ambulantă, comentă Kollberg.

Se sculă cu greu și se uită fix la Martin Beck.

— Ce cauți aici? întrebă. Du-te în concediu și lasă-ne pe noi să ne ocupăm de infracțiunile clasei de jos. Unde te duci, mă rog? În arhipelag?

Martin Beck încuviință din cap.

— Bine gândit, zise Kollberg. Mai știu eu pe unul care s-a dus mai întâi la Mamaia și s-a prăjit. Apoi vii acasă și ești fiert. Grozav. Și n-ai telefon acolo, nu?

— Nu.

— Minunat. Acum vreau să fac și eu un duș. Hai, du-te de-aici!

Martin Beck stătu puțin pe gânduri. Propunerea avea avantajele ei. Printre altele, ar putea porni la drum cu o zi mai devreme. Ridică din umeri.

— Bine, eu am șters-o. La revedere, băieți! Ne vedem peste o lună!

2

Pentru majoritatea, vacanța se terminase deja și străzile Stockholmului, încinse de căldura lui august, începeau să se umple de oameni care petrecuseră câteva săptămâni ploioase de iulie în corturi, rulote sau pensiuni. În ultimele zile, metroul fusese iarăși plin până la refuz, dar acum era mijlocul programului de lucru și Martin Beck era aproape singur în vagon. Se uită la verdeața prăfuită de afară și se bucură că mult dorita lui vacanță începuse în sfârșit.

Familia lui plecase deja în arhipelag de o lună. Vara aceasta avuseseră norocul ca una dintre rudele îndepărtate ale soției lui să fi închiriat o cabană izolată pe o insuliță din mijlocul arhipelagului. Ruda respectivă plecase în străinătate și cabana era a lor până când copiii începeau iarăși școala.

Martin Beck intră în apartamentul său gol, se duse direct în bucătărie și scoase o bere din frigider. Luă câteva înghițituri stând în picioare, lângă chiuvetă, apoi se duse cu sticla în dormitor. Se dezbracă și ieși pe balcon doar în chiloți. Se așeză o clipă la soare, cu picioarele proptite de balustradă, și își termină berea. Căldura de afară era aproape de nesuportat și, odată ce își goli sticla, Martin Beck se ridică și intră înapoi în relativa răcoare a apartamentului.

Se uită la ceas. Vaporul pleca peste două ore. Insula se afla într-o zonă a arhipelagului a cărei singură legătură cu orașul era menținută prin intermediul unuia dintre puținele și vechile vapoare cu aburi rămase în circulație. Acesta, se gândi Martin Beck, era probabil cel mai mare avantaj al chilipirului pe care îl făcuse când închiriasse cabana cu familia lui.

Se duse în bucătărie și puse sticla goală pe podeaua din cămara deja golită de orice s-ar fi putut strica, și, ca să fie sigur, căută

să vadă dacă nu uitase ceva, înainte de a închide ușa. Apoi scoase frigiderul din priză, puse tăvițele de gheață în chiuvetă, se uită în jur prin bucătărie și se duse în dormitor să-și facă bagajele.

Trecuse într-un weekend pe acolo și dusese deja pe insulă mare parte dintre lucrurile de care avea nevoie. Soția lui îi dăduse o listă cu ceea ce ea și copiii mai voiau de acasă și, când termină de strâns totul, se trezi cu două valize pline. Fiindcă trebuia să mai ia și ceva de mâncare de la supermarket, se hotărî să meargă cu taxiul până la vapor.

Era destul loc la bord și, după ce se eliberă de valize și de pachetul cu mâncare, Martin Beck se duse pe punte și se așeză.

Valurile de căldură fremătau deasupra orașului și vântul nu adia aproape deloc. Verdeța din piața Karl XII își pierduse vigoarea, iar steagurile de la Grand Hotel atârnav nemișcate. Martin Beck se uită la ceas, așteptând cu nerăbdare ca omul de jos să tragă pasarella.

Când simți primele vibrații ale motorului, se ridică și se duse la pupă. În timp ce vaporul se îndepărta de chei, el se aplecă peste copastie și privi cum elicele bat apa, transformând-o într-o spumă alb-verzuie. Sirena răsună dogit și, când carena tremurândă a vaporului își întoarse etrava spre golful Saltsjö, Martin Beck își întoarse fața către briza răcoroasă. Se simți deodată liber și fără griji și, pentru o clipă, i se păru că retrăiește sentimentul pe care i-l stârnea în copilărie prima zi din vacanța de vară.

Luă cina la restaurant, după care se duse și se așeză din nou pe punte. Înainte ca vaporul să ajungă la cheiul unde trebuia să ancoreze, trecu pe lângă insula lui și atunci Martin Beck văzu cabana, câteva șezlonguri colorate și pe soția lui afară, pe plajă. Stătea pe vine pe marginea apei și el se gândi că probabil curăță cartofi. Ea se ridică și îi făcu semn cu mâna, dar el se îndoia că îl vede de la o distanță atât de mare, cu soarele de după-amiază bătându-i în ochi.

Copiii veniră să-l ia cu barca. Lui Martin Beck îi plăcea să vâslească și, în ciuda protestelor fiului său, vâsli el însuși, traversând golful de la debarcader până la insulă. Ingrid, fata lui, căreia i se spunea „aia mică“, deși împlinea cincisprezece ani peste câteva zile, stătea pe bancul de la pupă și îi povestea despre un dans popular. Rolf, care avea unsprezece ani și disprețuia

fetele, îi povestea despre o știucă pe care o pescuise. Martin Beck asculta absent și se bucura de vâslit.

După ce scăpă de hainele de oraș, făcu un scurt tur înot pe lângă malul stâncos înainte de a-și lua pe el blugii și bluza. După cină se așeză la vorbă cu soția lui în fața cabanei și privi cum apune soarele pe după insulele de pe cealaltă parte a golfului, a cărui apă lucea ca oglinda. Se duse la culcare devreme, după ce întinsese câteva plase de pescuit împreună cu fiul său.

Pentru prima dată după mult timp, adormi imediat.

Când se trezi, soarele nu se ivise încă deasupra orizontului. Roua nu se uscaseră pe iarbă atunci când el se strecură afară și se așeză pe un ciot de stâncă în apropierea cabanei. Ziua se anunța la fel de frumoasă ca cea de dinainte, dar căldura soarelui nu se simțea încă și el tremura de frig în pijama. Mai stătu puțin, intră înapoi și pe urmă se întoarse pe verandă cu o cană de cafea. Când se făcu ora șapte, se îmbrăcă și își trezi fiul, care se sculă cu greu. Ieșiră cu barca și scoaseră plasele de pescuit, în care nu se afla nimic în afară de iarbă și alge. Când se întoarseră, se treziseră și ceilalți și micul dejun era pe masă.

După ce mâncă, Martin Beck se duse la magazia pentru bărci de pe mal și începu să întindă și să spele plasele de pescuit. Era o muncă ce îi punea răbdarea la încercare și se gândi că de acum înainte ar trebui să-l lase pe fiul său să prindă peștele pentru familie.

Aproape că terminase cu ultima plasă când auzi un hureit de motor în spatele lui, în timp ce o mică barcă de pescuit înconjură promontoriul și se îndreptă direct spre el. Îl recunoscuse imediat pe bărbatul din barcă. Se numea Nygren, avea un mic șantier naval pe insula de lângă ei și era cel mai apropiat vecin al lor. Pentru că nu se găsea apă pe insula lor, luau apă potabilă de la el. Avea și telefon.

Nygren opri motorul:

— Am primit un telefon, strigă. Domnul Beck trebuie să sune înapoi cât se poate de repede. Am notat numărul pe un bilețel lângă telefon.

— N-a spus cine e? întrebă Martin Beck, deși de fapt știa deja.

— Am notat și asta. Eu trebuie să mă duc la Skärholmen acum, iar Elsa este la răzorul de căpșuni, dar ușa de la bucătărie e deschisă.

Nygren porni din nou motorul și cârmi spre golf, stând la pupă. Înainte de a dispărea pe după promontoriu, ridică mâna în semn de salut.

Martin Beck îl urmări o clipă cu privirea. Apoi coborî pe chei, dezlegă barca și începu să vâslească spre magazia de bărci a lui Nygren. „La naiba. Nenorocitul de Kollberg, tocmai când aproape uitasem că există“, își spuse în timp ce vâslea.

Pe carnețelul de sub telefonul de perete din bucătăria lui Nygren era scris aproape indescifrabil: „Hammar 54 10 60.“

Martin Beck formă numărul și abia când aștepta să i se facă legătura i se trezi bănuiala că e ceva de rău.

— Hammar, auzi la celălalt capăt al firului.

— Da. Ce s-a-ntâmplat?

— Îmi pare foarte rău, Martin, dar trebuie să te rog să vii aici cât poți de repede. S-ar putea să fii nevoit să-ți sacrifici restul concediului. Adică să-l amâni.

Hammar tăcu pentru câteva secunde. Apoi adăugă:

— Dacă vrei.

— Restul concediului? N-am avut parte nici măcar de o zi de concediu.

— Îmi pare teribil de rău, Martin, dar nu te-aș fi rugat dacă nu ar fi fost nevoie. Poți să vii astăzi?

— Astăzi? Ce s-a întâmplat?

— Ar fi bine dacă ai putea să vii azi. E chiar important. Îți spun mai multe când ajungi.

— Pleacă un vapor peste o oră, spuse Martin Beck și privi afară pe fereastra plină de urme de muște la golful ce lucea în soare. Ce e așa de important? Nu poate Kollberg sau Melander...

— Nu. Trebuie să te ocupi tu de asta. Credem că a dispărut cineva.

Când Martin Beck intră în biroul șefului său era ora unu fără zece și concediul lui durase exact douăzeci și patru de ore.

Comandantul Hammar era un bărbat solid, cu o ceafă de taur și păr stufoș, cărunt. Stătea complet nemișcat pe scaunul său rotitor, cu coatele rezemate de birou, dedicat cu totul activității despre care gurile rele spuneau că este preferata lui, și anume aceea de a nu face absolut nimic.

— Așa deci, acuma vii, spuse el acru. În ultima clipă. Trebuie să fii la M.E. într-o jumătate de oră.

— La Ministerul de Externe?

— Ai auzit bine. O să te întâlnești cu omul ăsta.

Hammar ținea cartea de vizită de un colț, între degetul mare și arătător, ca pe o frunză de salată cu o omidă pe ea. Martin Beck se uită la nume. Nu-i spunea nimic.

— O persoană sus-pusă, spuse Hammar, care se consideră un apropiat al ministrului.

Făcu o scurtă pauză. Apoi mărturisi:

— Nici eu n-am mai auzit de tip.

Hammar avea cincizeci și nouă de ani și era polițist din 1927. Nu agreea politicianii.

— Ar trebui să pari mai morocănos, spuse Hammar.

Martin Beck se luptă o clipă cu acest gând și ajunse la concluzia că e prea consternat ca să fie furios.

— Despre ce e vorba, de fapt?

— Vorbim mai târziu despre asta. După ce te întâlnești cu insul ăsta.

— Ai spus ceva de o dispariție.

Hammar privi îngrijorat afară pe fereastră, apoi ridică din umeri:

— E o idiolenie totală. Adevărul e că am primit instrucțiuni... să nu-ți dau mai multe informații, ca să zic așa, până nu te duci la M.E.

— Mai nou primim ordine și de la ei?

— După cum se știe, sunt mai multe ministere, spuse Hammar visător.

Privirea i se pierdu undeva prin verdeța verii.

— De când lucrez aici am avut un șir întreg de miniștri de interne și ai sănătății. Și cei mai mulți dintre ei nu știau despre poliție mai mult decât știu eu despre paraziții din coaja de portocală. Și anume că există. La revedere, spuse el deodată.

— Salut, zise Martin Beck.

Când Martin Beck se afla deja în prag, Hammar reveni cu picioarele pe pământ și strigă:

— Martin.

— Da.

— Pot să-ți spun măcar atât: nu ești obligat să te bagi în asta dacă nu vrei.

Apropiatul ministrului era înalt, colțuros și roșcat. Îl fixă pe Martin Beck cu ochii lui albaștri și umezi și se ridică de pe scaun cu o mișcare rapidă și amplă, ocolind precipitat biroul cu mâna întinsă.

— Extraordinar. E extraordinar că ați putut veni.

Își strânsă mâna cu însuflețire. Martin Beck nu spuse nimic.

Bărbatul se întoarse la scaunul său rotitor, înșfăcă o pipă stinsă și și-o puse între dinții mari și galbeni, ca de cal. Apoi se lăsă pe spate în scaun, băgă un deget în bolul pipei, aprinse un băț de chibrit și își măsură oaspetele prin norul de fum, cu o privire fixă și rece.

— Ne tutuim, desigur. Așa încep eu discuțiile serioase. Fără formalități. Parcă merge mai ușor așa. Mă cheamă Martin.

— Și pe mine la fel, spuse Martin Beck posomorât.

După o clipă adăugă:

— Din păcate. S-ar putea ca asta să complice lucrurile.

Bărbatul păru derutat. Se uită atent la Martin Beck, ca și cum ar fi bănuțit vreo capcană. Apoi răsă zgomotos.

— Da, sigur. Amuzant. Ha! Ha! Ha!

Tăcu subit și se năpusti asupra interfonului. Apăsă agitat butoanele, mormăind:

— Da, da, chiar al naibii de amuzant, însă în vocea lui nu era nici cea mai mică urmă de haz. Vreau documentele pentru cazul Alf Matsson, se răsti el.

O doamnă de vârstă mijlocie intră aducând o mapă, pe care o puse pe birou, în fața lui. El nici măcar nu se uită la ea. După ce femeia închise ușa în urma ei, bărbatul își îndreptă privirea impersonală și rece ca de pește către Martin Beck și în același timp deschise încet mapa. În ea se afla o singură foaie de hârtie, plină de adnotări încâlcite, în creion.

— E o poveste delicată și groaznic de neplăcută, spuse el.

— Aha, spuse Martin Beck. Cum așa?

— Ai auzit de Alf Matsson?

Martin Beck negă din cap.

— Nu? E destul de cunoscut. Jurnalist. Lucrează în principal pentru săptămânale. Și pentru televiziune. Film. Se pricepe la scris. Uite.

Scoase o cutie și scotoci în ea, apoi o alta, ridică în final mapa de birou și găsi obiectul pe care îl căuta.

— Urâsc indolența, zise el și aruncă o privire ranchiunoasă spre ușă.

Martin Beck studie obiectul, care se dovedi a fi o fișă de cartotecă dichisită, scrisă la mașină, cu date despre o persoană pe nume Alf Matsson. Părea într-adevăr a fi jurnalist, angajat la una dintre marile publicații săptămânale, acelea pe care Martin Beck nu le citea niciodată personal, dar pe care obișnuia să le observe cu nemulțumire tacită și cu neîncredere în mâinile copiilor lui. Se zicea, de asemenea, că Alf Sixten Matsson s-a născut la Göteborg, în 1934. Pe fișă se găsea atașată și o fotografie obișnuită de pașaport. Martin Beck înclină capul într-o parte și văzu un bărbat destul de tânăr, cu mustață, cu barbă închisă la culoare, scurtă și îngrijită, și cu ochelari rotunzi cu rame de oțel.